

Źródło: portal GeoAzbest, 31.08.2022 r.

SYTUACJA W POLSCE

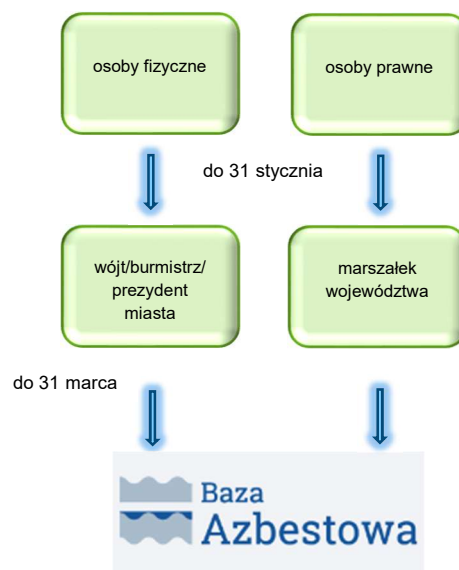
W Polsce zakaz produkcji i stosowania azbestu i wyrobów zawierających azbest obowiązuje od 1998 r. W Unii Europejskiej zakaz ten został wprowadzony od 2005 r. Na terenie kraju obowiązuje **Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032**. W województwie śląskim dokumentem mającym na celu aktywizację działań związanych z oczyszczaniem terenu województwa śląskiego z azbestu oraz wyrobów zawierających azbest jest **Program usuwania azbestu z terenu województwa śląskiego do roku 2032** przyjęty uchwałą nr 1258/49/IV/2011 z dnia 19 maja 2011 r. Zarządu Województwa Śląskiego. Ponadto większość gmin województwa śląskiego posiada programy usuwania azbestu obowiązujące na ich terenie. Według danych z bazy azbestowej w Polsce do usunięcia pozostało jeszcze około **7 mln Mg** wyrobów zawierających azbest, a na terenie województwa śląskiego około **239 tys. Mg**. Mając na uwadze fakt, że do oczyszczenia Polski z azbestu pozostało niespełna 10 lat, konieczna jest intensyfikacja działań w tym zakresie.

BAZA AZBESTOWA

Baza azbestowa – umożliwia gromadzenie i przetwarzanie informacji pozyskanych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. W bazie azbestowej można znaleźć m.in. informacje o przedsiębiorstwach zajmujących się usuwaniem wyrobów zawierających azbest, składowiskach odpadów azbestowych, programach usuwania azbestu, a także aktualne dane ilościowe obrazujące stan oczyszczania kraju z azbestu.

Przedkładanie informacji dotyczących wyrobów zawierających azbest:

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta, corocznie **do dnia 31 marca** według stanu na dzień 31 grudnia, przedkłada do marszałka województwa informacje dotyczące wyrobów zawierających azbest. Informacje te są bezpośrednio wprowadzane przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta do bazy azbestowej znajdującej się pod adresem: www.bazaazbestowa.gov.pl

AZBEST

CO WARTO WIEDZIEĆ

Województwo
Śląskie

CO TO JEST AZBEST?

Azbest - to grupa włóknistych krzemianów występujących w przyrodzie.

Do głównych rodzajów azbestu zaliczamy:

- azbest chryzotylowy (biały)
- azbest krokidolitowy (niebieski)
- azbest amozytowy (brązowy)
- azbest antofilitowy
- azbest tremolitowy
- azbest aktynowitowy

Ze względu na wysoką wytrzymałość mechaniczną, włóknistą budowę pozwalającą na tkanie, zaplatanie, jak i mieszanie z różnymi spoiwami, a także dźwiękochłonność, słabe przewodnictwo elektryczne i cieplne oraz odporność na niską i wysoką temperaturę, kwasy, zasady, wodę morską, warunki atmosferyczne, azbest znalazł szerokie zastosowanie m.in. w przemyśle stoczniowym, budowlanym, maszynowym, włókienniczym i energetyce.

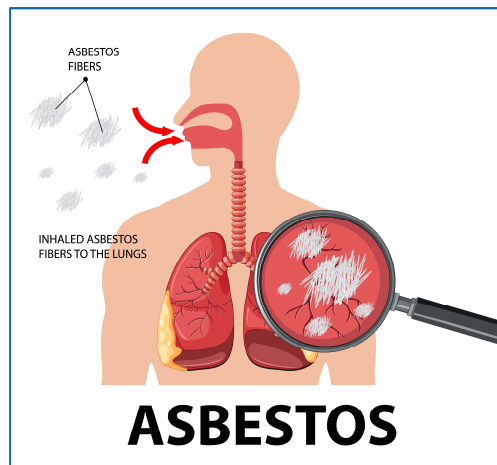
Pomimo unikatowych cech jakie niewątpliwie posiada azbest, wdychanie włókien azbestu stanowi istotne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. W latach 80-tych XX w. azbest uznano za najbardziej rozpowszechniony czynnik rakotwórczy występujący w środowisku, a większość krajów zaczęła odchodzić od stosowania azbestu i produkcji wyrobów zawierających azbest.

WPLYW PYŁU AZBESTOWEGO NA ZDROWIE

Azbest jest **bezprogową substancją o działaniu rakotwórczym**. Wdychanie włókien azbestu może powodować m.in. następujące choroby:

- pylica azbestowa płuc
- rak płuc
- międzybłoniak opłucnej i otrzewnej
- rak krtani
- rak jajników

Choroby te cechują się długim okresem latencji.

Źródło: obraz autorstwa brgfx na Freepik, freepik.com

W związku z powyższym **wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest w sposób umożliwiający emisję azbestu do środowiska jest niedopuszczalne**. Źródłem emisji mogą być nie tylko uszkodzone wyroby zawierające azbest np. ze względu na upływ czasu, warunki pogodowe, ale również nieprawidłowe wykonywanie prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. Dlatego tak ważne jest by prace te przeprowadzane były zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Źródło: pixabay.com

FINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ MAJĄCYCH NA CELU OCZYSZCZENIE KRAJU Z AZBESTU

Źródłami finansowania działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych mających na celu oczyszczenie Polski z azbestu są m.in.:

- środki budżetowe pozostające w dyspozycji ministra właściwego ds. gospodarki → informacje na temat Konkursu Azbest: <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/finansowanie-usuwania-azbestu1>
- środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej → informacje na stronie: <https://www.wfosigw.katowice.pl/gospodarka-odpadami-i-ochrona-powierzchni-ziemi.html>
- środki własne jednostek samorządu terytorialnego
- pożyczki preferencyjne, kredyty
- środki własne właścicieli obiektów zawierających wyroby azbestowe.